

УДК 373.2.018.43-056.2-055.52

Грицун С.А.¹, Семенцова О.М.², Середа О.П.³

¹студ. гр. УФКСз-312м НУ «Запорізька політехніка»

²канд. психол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

³старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

**ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ БАТЬКІВ
ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДОМ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

В умовах сучасної ситуації в Україні спостерігається дисбаланс між вимогами суспільства до сім'ї як інституту виховання і соціалізації та готовністю батьків виконувати виховні функції. У дослідженнях науковців також звертається увага на зменшення рівня готовності частини українських родин до самостійного і повноцінного виконання виховної функції та до змін, що відбуваються в суспільстві [2]. Нерідко батьки не володіють необхідними знаннями, навичками та компетенціями, що потрібні для виховання сучасних

дітей, зокрема дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами. Успішність виконання виховної функції батьками залежить від багатьох складових: сімейних стосунків, родинних цінностей та традицій, соціального досвіду та педагогічної культури батьків. Соціальна ситуація розвитку сучасних дошкільників потребує наявності у батьків педагогічної грамотності та здатності до конструктивної взаємодії з дитиною та працівниками закладу дошкільної освіти [3].

Важливість питань налагодження співпраці з батьками, формування педагогічної культури батьків зазначено Міністерством освіти і науки України серед провідних напрямів діяльності закладів дошкільної освіти у 2022-2023 навчальному році [1].

Метою цієї роботи є висвітлення особливостей роботи закладу дошкільної освіти з формування педагогічної культури батьків дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання.

В сучасних дослідженнях поняття «педагогічна культура батьків» розглядається, як «система педагогічних знань, педагогічна та психологічна компетентності, які спрямовані на виховання і розвиток дитини» [2]. У межах даного дослідження для формування педагогічної культури батьків дітей з особливими освітніми потребами обрані найбільш складні питання, які виникають у батьків під час дистанційного формату здобуття освіти. Ці питання пов'язані з адаптацією дитини до дистанційного формату, режим дня при дистанційному навчанні та просвітницька робота з батьками щодо вибору наступної ланки закладу освіти.

Перехід на дистанційну освіту вимагає від батьків створення для дитини нового режиму дня, який дозволить поєднати та розподілити відпочинок та навчальне навантаження дитини з ООП. Основні режимні моменти повинні відповідати порядку дня дитини у закладі дошкільної освіти. Вже засвоєний дитиною алгоритм послідовних дій допоможе їй легше адаптуватися до нових умов та нового формату спілкування з фахівцями ЗДО. В режимі дня дитини необхідно запланувати час для самостійної та сумісної з дорослими діяльності, прогулянок та відпочинку на свіжому повітрі, оздоровчих процедур. Враховуючи те, що навчання дитини містить відеоперегляд занять та онлайн спілкування з асистентом вихователя, обмежити час на використання гаджетів дитиною у вільний час та за рахунок цього збільшити час на сумісну з дитиною гру та інші форми взаємодії (конструювання, малювання).

При відвідуванні дитячого закладу для дітей створюється освітній простір з урахуванням індивідуальних потреб дитини для знайомства з навколишнім середовищем, для гри, для навчальних занять. При дистанційній формі навчання створення такого середовища в багатьох питаннях залежить від батьків. За рекомендаціями та допомогою фахівців

ЗДО батьки в домашніх умовах допомагають дитині засвоювати нові знання та опанувати емоційний та чуттєвий досвід.

Батьки під час вільної діяльності дитини можуть залучати дитину до побутових справ. Корисними для розвитку дрібної моторики дитини будуть завдання перебрати квасоллю, горіх, насіння. При приготуванні різних страв можна ознайомитися з якостями та властивостями продуктів та дій з ними. Повторити правила поведінки за столом та розвивати навички самообслуговування.

З батьками випускників ЗДО проводиться просвітницька робота щодо вибору форми навчання (інклюзивна, спеціальна, індивідуальна). Батькам надаються роз'яснення щодо форм навчання дитини та пояснюється необхідність отримати консультацію ІРЦ.

З'ясування проблемних питань та потреб щодо педагогічних знань батьків відбувається за допомогою опитування в онлайн форматі. Отримані результати використовуються під час проведення батьківських зборів, тематичних та індивідуальних консультацій, семінарах та інших формах взаємодії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Лист Міністерства освіти і науки України м. Київ від 27 липня 2022 р. № 1/8504-22 «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році». <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-okremi-pitannya-diyalnosti-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-u-20222023-navchalnomu-roci>
2. Воронова С. В. Педагогічна культура батьків: виклики та шляхи формування. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 3 (132). Одеса, 2020. С. 17-23. <https://nv.pdpu.edu.ua/>
3. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі: метод. посіб. / уклад. О.В. Коган та ін. Лисичанськ: ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.